

Portugalština

Língua Potruguesa

Portugalština

- iberorománská větev (se španělštinou, katalánštinou a galicijštinou)
- 90 % slovní zásoby ovlivněno **vulgární latinou** (Římané v 3. století) + Vizigóti, Arabové, Maurové
- **Jazyk lyriky** (12. - 14. století)
- **Jazyk objevitelů** (15. – 16. století) – Madeira, Azory, Kalkata, Brazílie, Goa, Macao
- 16. století označení „jazyk Camões“ (Luis Camões)

Vývoj a rozšíření portugalštiny

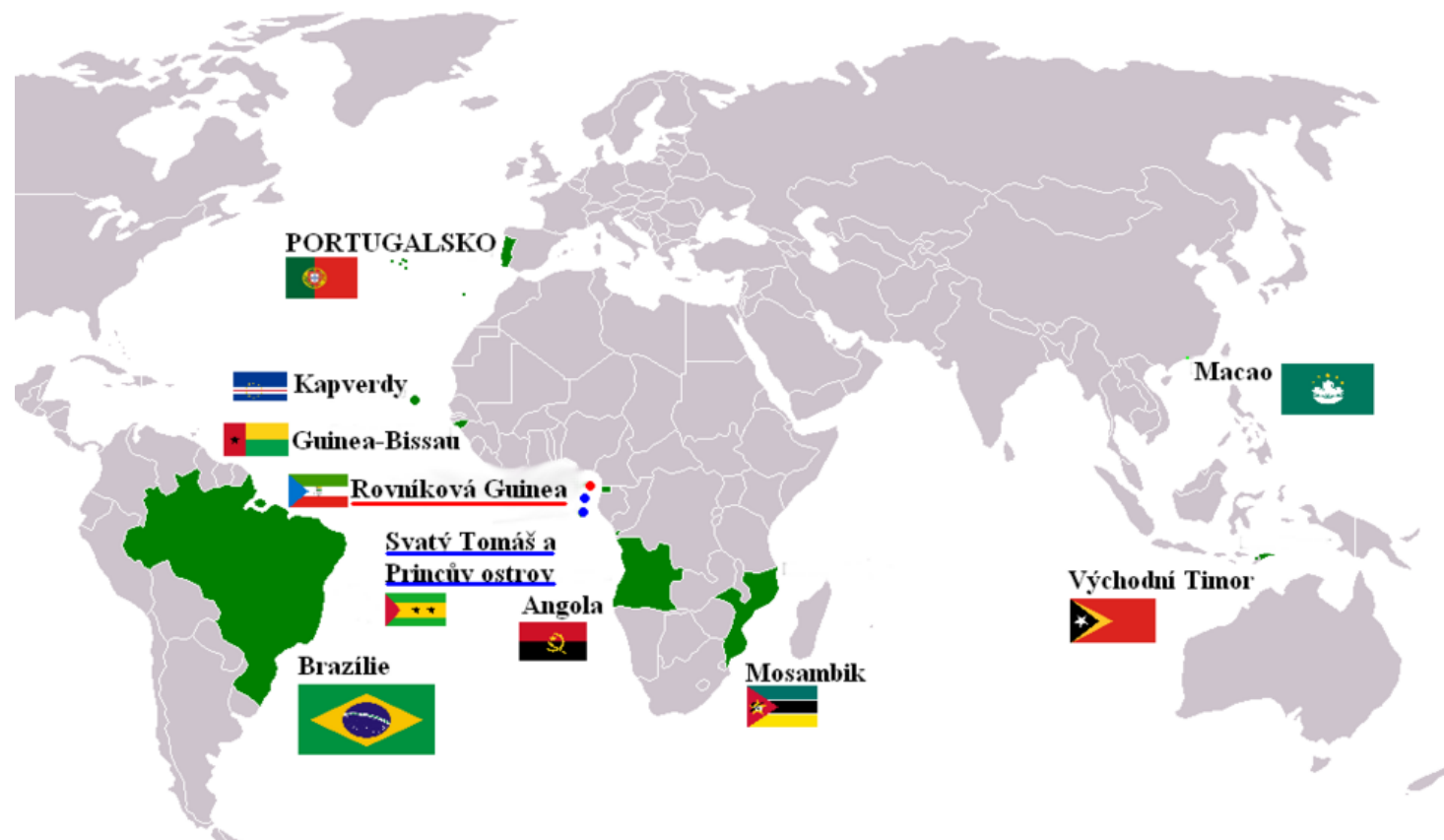
- Vývoj v dnešním **severním Portugalsku a Galícii** (první písemný doklad „*Cancioneiros*“ z roku 1100)
- Od nezávislosti Portugalska na Kastilii (1095) se portugalština a galicijština vyvíjeli odděleně
- založení první portugalské univerzity *Estudo Geral* v Lisabonu (1290)
- **Rozšíření na jih poloostrova** s postupující reconquistou (do poloviny 13. století na celém území dnešního Portugalska)

Vývoj a rozšíření portugalštiny

- Zámořské objevy (14. – 16. století) – rozšíření mimo Evropu (Asie, Afrika, Amerika)
- **Lingua franca** v Asii a Africe
- Po renesanci (od poloviny 16. století) – rozšíření portugalštiny o výpůjčky z řečtiny a italštiny
- → staroportugalština X **novoportugalština** (García de Resende: *Cancioneiro Geral* (1516))

Lusofonní svět

- Cca 220 milionů rodilých mluvčích (Brazílie 185 mil; Portugalsko + Azory + Madeira 11 mil; Angola, Mosambik, Kapverdy, Rovníková Guinea, Guinea-Bissau, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Východní Timor, Macao)
- 7. nejfrekventovanější jazyk

Dialekty a odvozené jazyky

- Dvě standardizované formy: **evropská** (lusitánská) a **brazilská**
- **Brazílie:** liší se ve slovesných formách, pravopisu, diakritických znaménkách, slovní zásobě – prvky indiánských a afrických jazyků
- **Galicijština** – úřední jazyk v Galicii vedle španělštiny
- Portugalské kreolské jazyky – Kabuverdiano (Kapverdy), Forro (STaPO)
- V samotném Portugalsku a jeho ostrovech existuje 10 hlavních nářečí
- Portugalština se udržela ve všech bývalých koloniích, kde se vytvořily samostatné dialekty

Pronúncia

<https://www.portugueseopedia.com/pronunciation-brazilian-vs-european-portuguese/#vow>

- *Apresentação* - ç > s
- *Checo* – ch > š
- *Jardim* – j > ž
- *Feliz* – z > š (pouze na konci, jinak [z] - *felizmente*)
- *Xixi* – x > š (případně [sz])

- Evropská X Brazilská

• S/Z na konci slov: <i>Voz, Mais</i>	[š]X[s]
• L na konci slov: <i>Azul, Potável</i>	['l]X[w]
• R na konci slov: <i>Mar, Nadar</i>	[r]X['r]
• D uvnitř slov: <i>Attitude, Mentir</i>	[d]X[dž]
• T uvnitř slov: <i>Rapidamente, Patife</i>	[t]X[tč]

Aplikace a webové stránky pro naučení

<https://www.portugalist.com/learning-portuguese-apps/>

- HelloTalk (mobilní aplikace)
 - Přes 150 jazyků
 - Možnost si dopisovat/mluvit spolu
- Linguno
 - Portugalština evropská/brazilská
 - Vyplňování, poslech, slovíčka, křížovka
- LyricsTraining
 - Doplnování slov do textů písniček (různé úrovně)
- Conjuguemos
 - Cvičení slov/sloves v podobě různých webových her
- Anki, Memrise, Drops, Duolingo...

Přísloví

- *É muita areia para a minha camioneta.* Je to příliš mnoho písku pro můj nákladník.
- *Não faças nada sem consultar a almofada.* Nedělej nic bez předchozí konzultace s polštářem. / Ráno moudřejší večera.
- *É cor de burro quando foge.* Má to barvu utíkajícího osla.
- *Quem tem cu tem medo.* Každý, kdo má zadek se bojí.